

Спеціальний стандарт поширення даних

Україна
Курси обміну валют

Контактні особа

Віталій Терещенко
Департамент статистики та звітності
Національний банк України
Україна, 01601, Київ, вул. Інститутська, 9
+380 44 521 87 03

Vitalii.Tereschenko@bank.gov.ua

Ірина Жак
Департамент відкритих ринків
Національний банк України
Україна, 01601, Київ, вул. Інститутська, 9
+380 44 230 19 13

Iryna.Zhak@bank.gov.ua

[0 – 1. Інформація, що стосується Національного банку України в цілому](#)

2. Методологія	
<u>2.1. Концепція та визначення</u>	<p>2.1.1. Концепція та визначення</p> <p>Грошовою одиницею України є гривня. Національний банк України установлює офіційний курс гривні до конвертованих валют, які широко використовуються для здійснення платежів за міжнародними операціями, валют країн – членів Європейського Союзу та іноземних валют інших країн, які є головними зовнішньоторговельними партнерами України, до інших іноземних валют та спеціальних прав запозичення (СПЗ).</p> <p>Офіційний курс гривні до іноземних валют установлюється відповідно до порядку, визначеного Національним банком України (Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10.12.2019 № 148 (зі змінами)).</p> <p>Офіційний курс гривні до іноземних валют встановлюється без жодних зобов'язань щодо</p>

	<p>укладання за ним Національним банком України, резидентами та нерезидентами України угод на грошовому та валютному ринках, і використовується резидентами та нерезидентами України для відображення в бухгалтерському обліку операцій з іноземною валютою, а також для проведення валютних операцій, що здійснюються Національним банком України з Державною казначейською службою України.</p> <p>Курс гривні до іноземної валюти відображає кількість національної грошової одиниці – гривні – за кількість одиниць іноземної валюти, визначеної Положенням 148.</p> <p>Концепція та визначення даних за категорією “Курси обміну валют” відповідає рекомендаціям, викладеним у п. 6.30 – 6.32 Керівництва зі Спеціального стандарту поширення даних (МВФ, 2013).</p>
<p><u>2.2. Статистичне охоплення</u></p>	<p>2.2.1. Охоплення</p> <p><i>Охоплення статистичних даних</i></p> <p>Статистичні дані охоплюють офіційні курси гривні до іноземних валют, що встановлюються Національним банком України.</p> <p><i>Виключення з охоплення</i></p> <p>–</p> <p><i>Незарєєстрована діяльність</i></p> <p>–</p>
<p><u>2.3. Класифікація/розподіл за секторами</u></p>	<p>2.3.1. Класифікація/розподіл за секторами</p> <p>Офіційний курс гривні до іноземних валют розраховується:</p> <ul style="list-style-type: none"> • до долара США, євро та інших конвертованих валют, які широко використовуються для здійснення платежів за міжнародними операціями, валют країн-членів Європейського Союзу; • до конвертованих валют, які широко не використовуються для здійснення платежів за міжнародними операціями; • до неконвертованих валют.
<p><u>2.4. Основа обліку</u></p>	<p>2.4.1. Вартісна оцінка</p> <p>Середній за період курс гривні до іноземних валют визначається:</p> <p>за місяць – середньоарифметична вартість іноземної валюти в гривнях за місяць;</p> <p>за рік – середньоарифметичне від значень за місяць.</p> <p>2.4.2. Основа обліку</p>

Джерелами даних для визначення офіційного курсу гривні до іноземних валют є інформація:

- торгово-інформаційної системи BLOOMBERG - щодо котирувань BFIX (значення середньозважених курсових/цінових котирувань іноземних валют до долара США (або долара США до іноземних валют) на валютному ринку, які щоденно розраховуються станом на 15.00 за київським часом;
- центральних (національних) банків-емітентів валют - щодо курсів іноземних валют до долара США (або долара США до іноземних валют);
- Міжнародного валютного фонду - щодо курсу СПЗ до долара США (для уточненого офіційного курсу СПЗ до гривні);
- щодо поточних курсів іноземних валют до долара США (або долара США до іноземних валют) на міжнародних валютних ринках, які отримуються через торговельно-інформаційні системи (ТІС).

2.4.3. Процедури складання валових/чистих показників

Національний банк України установлює офіційний курс гривні до долара США за курсом, який визначається з урахуванням інформації про всі угоди з купівлі/продажу доларів США на умовах “тод”, “том” і “спот” з обсягом від 100 тисяч доларів США до 5 мільйонів доларів США включно між банками, а також між банками та Національним банком, які укладені на час розрахунку офіційного курсу на валютному ринку України у день установлення офіційного курсу та інформація про які надавалася Національному банку торговельно-інформаційними системами, із застосуванням двоступеневої системи відсікання угод з екстремальними параметрами.

Офіційний курс гривні до іноземних валют обчислюється за даними станом на 15.00 і оприлюднюється до 15.30 за київським часом.

У зв'язку з упровадженням по всій території України воєнного стану з 24 лютого 2022 року відповідно до постанови Правління Національного банку України від 24.02.2022 № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами):

з 24 лютого 2022 року до 02 жовтня 2023 року (включно) офіційний курс гривні до долара США було зафіксовано;

з 03 жовтня 2023 року виключено норму, якою був установлений та зафіксований офіційний курс гривні до долара США, та відновлено його розрахунок відповідно до методики розрахунку офіційного курсу гривні до

	<p>долара США, що діяла до початку повномасштабного вторгнення;</p> <p>з 22 березня 2022 року офіційний курс гривні до інших іноземних валют та спеціальних прав запозичення встановлюється, а облікова ціна банківських металів розраховується (з 24 лютого 2022 року до 21 березня 2022 року офіційний курс гривні до іноземних валют, офіційний курс гривні до спеціальних прав запозичення, а також розрахункову ціну банківських металів було зафіксовано на рівнях, на яких вони діяли 24 лютого 2022 року).</p>
<h3>3. Точність і достовірність</h3>	
<p><u>3.1. Вхідні дані</u></p>	<p>3.1.1. Програми збирання вхідних даних</p> <p>Повнота вхідних даних, на підставі яких Національний банк України встановлює офіційний курс гривні до іноземних валют, забезпечується програмами збирання таких даних. Суцільна комп'ютеризація формування звітності практично виключає можливість подання неповної інформації або її подання із запізненням до Національного банку України.</p> <p>3.1.2. Визначення вхідних даних, охоплення, класифікація, оцінка та момент обліку</p> <p>Рівень вхідних даних, на підставі яких Національний банк України встановлює офіційний курс гривні до іноземних валют, відповідає зазначеним умовам.</p> <p>3.1.3. Своєчасність вхідних даних</p> <p>Вхідні дані є своєчасними, терміни їх подання відповідають вимогам стандарту даних, що застосовується.</p>
<p><u>3.2. Оцінка вхідних даних</u></p>	<p>3.2.1. Оцінка вхідних даних</p> <p>Оцінка вхідних даних здійснюється регулярно. Якість збирання, оброблення і перевірки вхідних даних контролюється на предмет точності, усі розбіжності аналізуються. У разі виявлення розбіжностей або помилок вживаються необхідні заходи щодо їх виправлення.</p>
<p><u>3.3. Статистичні методи</u></p>	<p>3.3.1. Статистичні методи роботи з вхідними даними</p> <p>Інформація подається файлами та обробляється автоматизовано засобами програмного комплексу, в якому передбачено механізми контролю правильності даних за визначеними кодами параметрів аналітичного обліку та їх сполученнями.</p>

	<p>3.3.2. Інші статистичні процедури</p> <p>Інші статистичні процедури не використовуються.</p>
<p><u>3.4. Контроль правильності статистичних даних</u></p>	<p>3.4.1. Контроль проміжних статистичних даних</p> <p>Дані щодо курсів валют контролюються щоденною інформацією.</p> <p>3.4.2. Оцінка проміжних статистичних даних</p> <p>Статистичне уточнення не використовується і звігні дані є остаточними, крім уточненого офіційного курсу гривні до СПЗ, що встановлюється один раз на місяць (другого робочого дня місяця, станом на останній робочий день попереднього місяця) з використанням інформації про курс СПЗ до долара США, який встановлений МВФ на його останній робочий день попереднього місяця.</p> <p>3.4.3. Оцінка розбіжностей та інших проблемних питань у вихідних статистичних даних</p> <p>Статистичні ряди базуються на щоденних даних та ведуться за днями, місяцями, роками.</p>
<p><u>3.5. Аналіз перегляду даних</u></p>	<p>3.5.1. Вивчення та аналіз перегляду даних</p> <p>Дані про офіційний курс гривні до іноземних валют не переглядаються.</p>
<p>4. Практична придатність</p>	
<p><u>4.1. Періодичність і своєчасність</u></p>	<p>4.1.1. Періодичність</p> <p>Офіційний курс гривні до конвертованих іноземних валют, які широко використовуються для здійснення платежів за міжнародними операціями, валют країн – членів Європейського Союзу та іноземних валют інших країн, які є головними зовнішньоторговельними партнерами України (в тому числі тих, емігентами яких є країни, які за даними Платіжного балансу України за рік, що передуює перегляду цього переліку валют, входять до 30 країн з найбільшим обсягом товарообігу з Україною), встановлюється щоденно і починає діяти наступного робочого дня після дня встановлення.</p> <p>Офіційний курс гривні до іноземних валют (з тих, що не увійшли до переліку іноземних валют, офіційний курс гривні до яких встановлюється щоденно), емігентами яких є країни, що утворилися внаслідок припинення існування СРСР, а також країни, які за даними Платіжного балансу України за рік, що передуює перегляду переліку валют, посідають місця з 31 до 60 за обсягом товарообігу з Україною, встановлюється один раз на місяць в останній робочий день місяця, починає</p>

	<p>діяти з першого числа наступного календарного місяця і діє до його кінця.</p> <p>Уточнений офіційний курс гривні до СПЗ встановлюється один раз на місяць (другого робочого дня місяця, станом на останній робочий день попереднього місяця) з використанням інформації про курс СПЗ до долара США, який встановлений МВФ на його останній робочий день попереднього місяця.</p> <p>Дані щодо офіційного курсу гривні до іноземних валют середні за період розраховуються і поширюються для даних за місяць та рік.</p> <p>4.1.2. Своєчасність</p> <p>Офіційний курс гривні до іноземних валют, який встановлюється щоденно, починає діяти наступного робочого дня після дня встановлення.</p> <p>Офіційний курс гривні до іноземних валют, який встановлюється один раз на місяць, починає діяти з першого числа наступного календарного місяця і діє до кінця цього місяця.</p> <p>Не застосовується гнучкий графік щодо періодичності або своєчасності поширення даних.</p>
<p><u>4.2. Узгодженість</u></p>	<p>4.2.1. Внутрішня узгодженість</p> <p>Статистичні дані узгоджені в рамках масиву даних. Розрізняють дані щоденні, на кінець періоду та середні за період.</p> <p>4.2.2. Узгодженість у часі</p> <p>Статистичні дані узгоджені за значний період часу. Динамічні ряди базуються на щоденних даних та ведуться за днями, місяцями, роками.</p> <p>4.2.3. Узгодженість між секторами та різними сферами</p> <p>Дані, на підставі яких Національний банк України встановлює офіційний курс гривні до іноземних валют, узгоджуються з даними з інших джерел.</p>
<p><u>4.3. Політика та практика перегляду даних</u></p>	<p>4.3.1. Графік перегляду даних</p> <p>Графік перегляду даних не складається.</p> <p>4.3.2. Зазначення попередніх та/або уточнених даних</p> <p>Звітні дані є остаточними, крім уточненого офіційного курсу гривні до СПЗ, що встановлюється один раз на місяць (другого робочого дня місяця, станом на останній робочий день попереднього місяця) з використанням інформації про курс СПЗ до долара</p>

	<p>США, який встановлений МВФ на його останній робочий день попереднього місяця.</p> <p>4.3.3. Поширення результатів вивчення та аналізу перегляду даних</p> <p>У разі внесення змін до методології розрахунку категорій даних, внесення уточнень щодо дати поширення інформації тощо, Національний банк України у встановленому порядку повідомляє Державну службу статистики України і розміщує відповідну інформацію на сторінці “Статистика зовнішнього сектору” офіційного Інтернет-представництва Національного банку України за посиланням.</p>
<h2>5. Доступність</h2>	
<p><u>5.1. Доступність даних</u></p>	<p>5.1.1. Форма поширення статистичних даних</p> <p>Дані поширюються в електронному вигляді.</p> <p>5.1.2. Засоби та форма поширення даних</p> <p><i>На паперовому носії – експрес-випуски</i></p> <p>–</p> <p><i>На паперовому носії – щотижневий бюлетень</i></p> <p>–</p> <p><i>На паперовому носії – щомісячний бюлетень</i></p> <p>–</p> <p><i>На паперовому носії – щоквартальний бюлетень</i></p> <p>–</p> <p><i>На паперовому носії – інше</i></p> <p>–</p> <p><i>В електронному вигляді – бюлетень або дані в режимі он-лайн</i></p> <p>–</p> <p><i>В електронному вигляді – інше</i></p> <p>Дані про офіційний курс гривні до іноземних валют публікуються в форматі Excel на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України “Статистика зовнішнього сектору” за посиланням та на головній сторінці (https://bank.gov.ua/) офіційного Інтернет-представництва Національного банку України.</p> <p>5.1.3. Попереднє повідомлення про поширення даних</p>

	<p>Попередній графік поширення даних не складається, оскільки інформація про офіційний курс гривні до іноземних валют публікується щодня за посиланням.</p> <p>5.1.4. Одночасність поширення даних</p> <p>Інформація про встановлені офіційні курси гривні до іноземних валют Національним банком України надсилається банкам, центральним органам виконавчої влади і є доступною для всіх користувачів на головній сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України за посиланням https://bank.gov.ua/, на сторінці “Спеціальний стандарт поширення даних” офіційного Інтернет-представництва Національного банку України за категорією даних “Зовнішній сектор” за посиланням та на сторінці “Спеціальний стандарт поширення даних МВФ” вебсайту Державної служби статистики України за адресою http://www.ukrstat.gov.ua/imf/Pokaz.html, а також на сторінці “Статистика зовнішнього сектору” за посиланням офіційного Інтернет-представництва Національного банку України.</p> <p>5.1.5. Надання даних за запитом</p> <p>Інформація щодо офіційного курсу гривні до іноземних валют надається відповідно до запиту особою, відповідальною за контакти.</p>
<p><u>5.2. Доступність метаданих</u></p>	<p>5.2.1. Поширення документації про концепцію, статистичне охоплення, класифікацію, базу обліку, джерела даних та статистичні методи</p> <p>Методологічні матеріали розміщуються на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України “Статистика зовнішнього сектору” за посиланням.</p> <p>5.2.2. Рівень деталізації даних, що поширюються</p> <p>Поширенню підлягає лише зведена статистична інформація.</p>
<p><u>5.3. Допомога користувачам</u></p>	<p>5.3.1. Поширення інформації про контакти</p> <p>Інформація про контактну особу.</p> <p>Інформація про інші контакти поширюється на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України за посиланням https://bank.gov.ua/.</p> <p>5.3.2. Доступність каталогів документів та послуг</p>

	<p>Інформація щодо поширення документів та надання послуг розміщується на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України і є доступною для усіх користувачів (https://bank.gov.ua).</p>
--	---